

ваха бюлетина на фестивала), която бе учредена за първи път тази година.

Последният фестивален ден ми поднесе две изненади в лицето на българската селекция. „Червената шапчица“ на Театър 199 е спектакъл по едноименната приказка, но драматизацията на Мила Коларова дава малко по-различен поглед върху историята. Тук е наблегнато на желанието на Червената шапчица да бъде възприемана като голяма, което майка ѝ не прави, вършейки всичката работа сама и непозволявайки ѝ да поема отговорности. За това момиченцето решава само да отиде в гората. Интересно е, че и Вълкът, и Ловецът са лишени от агресията, заложена в оригинала – първият е по-скоро хитър, а вторият – уплашен. На сцената има черни сандъци, куклите са в сиви дрехи – това е страшният и мрачен живот на възрастните, на който контрастира само малката червена шапчица във формата на хартиена лодка. Двата актьори – Мила Коларова и Петър Гайдаров, успяват да се превъплътят във всички образи. Кой казва, че кукления театър за деца трябва да е винаги розов и сладникав?

„Умният, храбър шивач“ на ДКТ-Враца събуди огромното ми недоумение защо е част от фестивала. Той използва мултимедия като заместител – на случаен принцип са избрани сякаш от интернет снимки, които да показват различни места, а видеоматериалите, които се прожектират, напомнят ранните 80-те, в които не-

„Клоунът и неговите деца“
„Clown and His Children“

знанието беше чаровно, докато тук е по-скоро неуместно. И второ, визуалната катастрофа продължава и в костюмите, които в тази приказка особено би следвало да са водещ компонент. Тук те изглеждаха като избрани на „случаен принцип“. Историята е по-скоро объркващ колаж от преплетени сюжетни линии. Тема на спектакъла не успях да открия, но ледени тръпки ме обзеха като си представих, че сигурно това не е единственият спектакъл, който е сгрешен на всяко едно ниво. Тъжно, много тъжно дори.

Но, за да не приключвам текста си с тъга, ще кажа, че като цяло в българската селекция имаше много приятни изненади, идващи от различни краища на страната, което отвсякъде погледнато си е лъч надежда. ■

И още

Пламен Харманджиев

Научната конференция „Приказката в кукления театър“

Тазгодишната научна конференция в рамките на фестивала „Михаил Лъкатник“ се върна към темата за „Приказката в кукления театър“. Пиша „върна“, защото темата вече е била повдигана в отминали издания на фестивала. Днес тя отново е извикана от тенденцията за драматизиране и осъвременяване на класически приказки в театъра. Модератор на конференцията бе Зорница Каменова (театровед), която представи доклада „Приказният сюжет и съвременният куклен театър“. Сред

главните проблеми, които засега, бе и този за, както тя определя, „отмахване на розовия прашец“ или как куклените спектакли да подготвят децата за реалностите на живота. Докладът на Катерина Георгиева (театровед), озаглавен „Поводи за въображение в съвременността“, акцентира върху самото детско въображение и ролята на приказката като паразит пред неговата порта. Проф. д.н. Дойчина Синигерска изрази мнението, че кукленото изкуство трябва да изгражда морална устойчивост в децата, а

не само да я отбелязва или намеква, което, според нея, би превърнало труда на творците в мисия. В доклада ѝ стана дума за отношенията родител-дете през призмата на кукления театър и как вниманието върху детските реакции по време на спектакъл би спомогнало за по-доброто разбиране на собственото дете. В доклада си „Куклен театър – приказка без край“ Румен Николов (драматург) отбеляза, че класическата приказка съставлява 60-70% от репертоара на държавните куклени театри и че абсолютното условие за добър

спектакъл е именно добрата приказка, била тя класическа или авторска.

Национален фестивал, който събира кукленици от цялата страна, е подходящ форум за конкретна и задълбочена дискуссия върху проблеми, засягащи кукленото изкуство. При все, че научната конфе-

ренция се състоя, тя премина по-скоро формално, а публиката ѝ наброяваше десетина души. За мен това са ресурс и потенциал, които останаха недооценени, но нещото, което същински ме притеснява е, че това сякаш не разтревожи никого.

Конкурс за драматургия – „Приказна фиеста“

Част от журито на фестивала

И в тазгодишния сборник „Приказна фиеста“ бяха публикувани пиесите за деца на финалистите от конкурса за драматургия на Националния кукленотеатрален фестивал „Михаил Лъкатник“. Конкурсът насърчава съвременни пиеси за куклен театър в няколко категории – оригинална детска пиеса, образователен театър и драматизации. Журито връчва и специалната награда „Стефан Чирпанлиев“. За осмото издание на конкурса журито бе Ина Божидарова (драматург), Богдана Костуркова (театровед) и Катя Петрова (режисьор). В сборника бяха поместени: „Приключенията на

Жиночка“ на Георги Геров (награда за оригинална детска пиеса), „Научи ме да летя“ на Теодора Попова-Лазарова (награда за оригинална детска пиеса), драматизацията „Приключенията на Палечка“ по Андерсен на Мария Николова (награда за драматизация), „Дъщерята на Слънцето и Луната“ на Яна Добрева, която получи наградата на името на Стефан Чирпанлиев, „Летящата пижама“ на Румен Николов (номинация за оригинална детска пиеса), „Детето индиго и призраците“ на Симон Еди Шварц, също номинирана за оригинална детска пиеса, „Ламята от улица „Войтешка“

по Карел Чапек, драматизация на Елица Петкова с номинация за награда в съответната категория, „Зъб за зъб“ на Теодора Попова-Лазарова бе номинирана за наградата за образователен театър, която журито не връчи тази година. Деветата селектирана пиеса бе на Бианка Бенковска „Каква беда сполетя гората“, драматизация по Леда Милева (номинация за образователен театър).

Написването на добър и интересен текст за деца се превръща в една все по-трудна задача. Театърът отдавна не е най-ефектното развлечение за най-малките зрители. С опасност да прозвуча патетично, смятам, че днешният ден повдига ключови въпроси около бъдещето на детския театър, които не трябва да игнорираме с лишени от смисъл сентенции за неговото безсмъртие. Въпросите как ще изглежда той в най-близко бъдеще и къде се намира днес балансът между неговата възпитателна същност и уменията да забавлява неизменно ще намерят своите отговори. Същински важното е дали ние ще направим своите предложения или насилствено ще се напаснем към новите реалности. От тази гледна точка смятам, че номинираните и наградените пиеси в тазгодишното издание на конкурса неоспоримо имат своите качества в познатата ни до днес традиция на кукления театър, но кога ще видим смел опит за нов език в българската драматургия за деца? ■